Оподаткування ПДФО та ВЗ судових витрат, стягнутих на користь фізичної особи-підприємця

Як оподатковувати стягнуті на користь фізичної особи-підприємця суми судових витрат? Чи підлягають оподаткуванню такі суми взагалі?..

Компанією Вікторія направлено запит до ДПС України та отримано відповідь, суть якої зводиться до наступного: стягнуті судові витрати на користь фізичних осіб-підприємців не є об'єктом оподаткування ПДФО та ВЗ у таких суб'єктів.

Зазначені суми є доходом (а значить, об'єктом оподаткування) фізичної особи поза межами її підприємницької діяльності. Отже, обов'язок утримати та перерахувати до бюджету ПДФО та ВЗ належить податковому агенту. Іншими словами, якщо розглядаємо адміністративний процес, – саме суб'єкт владних повноважень, за рахунок якого за рішенням суду стягуються судові витрати на користь фізичної особи-підприємця, зобов'язаний утримати та перерахувати ПДФО та ВЗ до бюджету.

Однак, судячи з досвіду, дані суми стягуються з податкових органів у повному обсязі, тобто – без утримання ПДФО та ВЗ. А це суперечить, власне, наданій індивідуальній податковій консультації.

Текст ІПК подаємо нижче.

Компанія Вікторія

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)
Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 14.07. 20 20 р. №2875/6/99-0004-05-03-06/ПК На № _____ від _____ 20____ р.

Фізичній особі - підприємцю
Сергію Долібі

а/с 522,
м. Чернівці, 58001
attorneys@vg.ua

Податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) розглянула Ваше звернення від 13.05.2020 (вх. ДПС № 18813/6 від 18.05.2020) щодо оподаткування доходу, отриманого фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку II групи за рішенням суду і в межах компетенції повідомляє.

Статтею 129[1] Конституції України встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання.

Відповідно до ст. 133 Цивільного процесуального кодексу України та ст. 132 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що судові витрати складаються із судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи.

До витрат, пов'язаних з розглядом справи, належать витрати, зокрема, на професійну правничу допомогу.

Статтею 67 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відповідно до ст. 292 Кодексу доходом фізичної особи - підприємця - платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Оскільки дохід у вигляді відшкодування судових витрат, зокрема витрат, пов'язаних з розглядом справи, не пов'язаний з результатом від здійснення господарської діяльності фізичної особи- підприємця, то такий дохід, включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу

К
Державна податкова служба України
2875/6/99-00-04-05-03-06/ПК від 14.07.2020

фізичної особи та за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до п. 162.1 ст. 162 якого платником податку на доходи фізичних осіб є, зокрема, фізична особа - резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Відповідно до п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено вичерпний перелік доходів, які не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку.

Разом з тим п. 164.2 ст. 164 Кодексу визначено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається, зокрема дохід, отриманий платником податку як додаткове благо у вигляді суми грошового або майнового відшкодування будь-яких витрат або витрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільняються від оподаткування згідно з розділом IV Кодексу (п.п. «г» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Згідно з п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податків (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 ст. 167 Кодексу).

Також вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16[1] підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16[1] підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16[1] підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу.

Податковий агент, що нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 Кодексу, та військовий збір за ставкою, встановлену п.п. 1.3 п. 16[1] підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу та п.п. 1.4 п. 16[1] підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

При цьому відповідно до п. 179.2 ст. 179 Кодексу обов'язок платника податку щодо подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) вважається виконаним і податкова декларація не подається, якщо такий платник податку отримував доходи виключно від податкових агентів незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу, крім випадків, прямо передбачених розділом IV Кодексу.

Враховуючи вищевикладене, у разі, якщо платнику податку - фізичній особі на підставі рішення суду відшкодовуються судові витрати, зокрема витрати, пов'язані з розглядом справи, то сума таких витрат включається

податковим агентом до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника як додаткове благо та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

Заступник Голови Євген ОЛЕЙНІКОВ

Наталія Гончарова 272 44 02